

Ministeren

Færøudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Færøudvalget har den 6. oktober 2023 stillet følgende spørgsmål nr. 1 (alm. del) efter ønske fra Sjúrdur Skaale (JF) til udlændinge- og integrationsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 1:

Religionsfriheden i Danmark har traditionelt udfoldet sig meget frit med kun få lovgivningsmæssige begrænsninger. De seneste ti år har lovgivningen dog båret præg af, at religionsfriheden i stigende grad begrænses ved lovindgreb. Et resultat af disse begrænsninger er, at den engelske sognepræst i den katolske kirke på Færøerne efter tre år nu måtte forlade Færøerne, fordi det blev praktisk umuligt at drive sit virke som udenlandsk præst på Færøerne under forkynderloven fra 2016. Ifølge Grundlovens § 67 og den europæiske menneskerettighedskonvention artikel 9 har enhver ret til at forene sig i samfund for at dyrke Gud, som de ønsker, så længe intet læres eller foretages, som forbyder sig imod sædeligheden eller den offentlige orden. Ifølge en artikel på »The Pillar« fra den 1. september i år med overskriften »Red tape deprives Faroe Islands of resident Catholic priest« er der lige over 300 registrerede katolikker på Færøerne, og cirka 95 af dem plejede at deltage i messerne. Det lader dog til, at forkynderloven har forårsaget, at disse mennesker har fået kraftigt forringet muligheden at forene sig i samfund for at dyrke Gud, som de ønsker. Ifølge den katolske præst har den danske lovgivning om udenlandske religiøse forkyndere begrænset religionsfriheden på Færøerne. Er ministeren enig i, at forkynderloven begrænser religionsfriheden?

<https://www.pillarcatholic.com/p/red-tape-deprives-faroe-islands-of>

Svar:

Jeg kan forstå, at spørgsmålet udspringer af en konkret episode, hvor en engelsk præst har forladt Færøerne, fordi han følte sig mistænkeliggjort, og fordi han har oplevet vanskeligheder ved at rejse til og fra Færøerne uden at planlægge det flere måneder forud.

Jeg kan oplyse, at jeg i slutningen af oktober mødtes med det færøske landsstyremedlem for justitsanliggender, Bjarni Kárason Petersen, hvor vi drøftede regelgrundlaget for opholdstilladelser til religiøse forkyndere på Færøerne. Der vil som

10. november 2023

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Værdier og Medborgerskab
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2023 - 15681
Akt-id 2487582

opfølgning herpå være dialog på embedsmandsniveau, hvor der bl.a. vil være mulighed for at komme med eventuelle ønsker om ændringer fra færøsk side.

For så vidt angår spørgsmålet i øvrigt, har jeg lagt til grund, at der med ”forkynderloven” henvises til den ændring af udlændingeloven, der trådte i kraft den 1. januar 2017 (lov nr. 1743 af 27. december 2016 om ændring af udlændingeloven).

Ved lovændringen blev der indført en offentlig, national sanktionsliste over udenlandske religiøse forkyndere m.fl., som kan udelukkes fra at indrejse, hvis hensynet til den offentlige orden i Danmark tilsiger, at udlændingen ikke bør have ophold her i landet, jf. udlændingelovens § 29 c.

Udlændingelovens § 29 c finder ikke anvendelse på Færøerne, og det er således en misforståelse, at denne bestemmelse har materiel betydning for en ansøgning om opholdstilladelse som religiøs forkynder m.fl. på Færøerne.

Ansøgninger om opholdstilladelse på Færøerne som religiøs forkynder m.fl. behandles efter § 9, stk. 2, nr. 4, i anordning nr. 182 af 22. marts 2001 om ikrafttræden for Færøerne af udlændingeloven (herefter anordningen), og der kan efter anordningens § 10 gives afslag på opholdstilladelse, hvis udlændingen anses for en fare for statens sikkerhed, eller udlændingen anses for at være en trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed.

Som følge af den skærpede opmærksomhed på eventuelle problematiske forkyndere generelt undersøger Udlændingestyrelsen, om en udlænding, der søger om opholdstilladelse på Færøerne som religiøs forkynder m.fl., i sit virke udviser eller har udvist en adfærd i ytringer og/eller handlinger, som udgør en trussel mod den offentlige orden, og dermed ikke bør have opholdstilladelse. Denne praksis betyder, at Udlændingestyrelsen har mulighed for tilføre en sag yderligere oplysninger, og dermed kan foretage en mere grundig vurdering af, om en udlænding, der søger om opholdstilladelse som religiøs forkynder m.fl. på Færøerne, kan være omfattet af udelukkelsesgrundene i anordningens § 10.

I forhold til den del af spørgsmålet, der vedrører, hvorvidt udlændingelovens § 29 c begrænser religionsfriheden, vil jeg henvise til, at der i lovforslaget, der indførte den pågældende bestemmelse, er foretaget en vurdering af forholdet til grundlovens § 67 og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 9.

Om forholdet til grundlovens § 67 fremgår bl.a. følgende:

”Religionsfriheden efter § 67 er ikke ubegrænset, idet lovgivningsmagten er indrømmet en adgang til at fastsætte de rammer for religionsfriheden, som hensynet til sædeligheden eller den offentlige orden tilsiger.

Lovgivningsmagten er dermed ikke afskåret fra at gennemføre lovgivning, der berører gudsdyrkelse, når lovgivningen ikke har til hensigt at modvirke den be-

rørte gudsdyrkelse, men er begrundet i varetagelsen af andre hensyn (til beskyttelse af sædeligheden eller den offentlige orden). Lovgivningsmagten må i den forbindelse antages at være overladt et vidt skøn, jf. Jens Peter Christensen m.fl., a.st., side 408 f. Grundlovens § 67 indebærer derimod, at statsmagten er afskåret fra at gribe ind over for borgernes gudsdyrkelse i tilslutning til religiøse samfund, hvis denne indgriben – alene – er begrundet i en afstandtagen fra den pågældende trosretning som sådan.

Formålet med lovforslaget er at imødegå adfærd, der undergraver danske love og værdier og understøtter parallelle retsopfattelser, ved at indføre nationale lister med navngivne omrejsende udenlandske religiøse forkyndere m.fl., som kan udelukkes fra at indrejse, fordi hensynet til den offentlige orden i Danmark tilsiger, at udlændingen ikke bør have ophold her i landet. Lovforslaget varetager således hensynet til at beskytte den offentlige orden og kan derfor gennemføres inden for rammerne af grundlovens § 67.¹

Om forholdet til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 9 fremgår bl.a. følgende:

”Efter EMRK artikel 9, stk. 1, har enhver ret til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed. Denne ret omfatter frihed til at skifte religion eller tro samt frihed til enten alene eller sammen med andre, offentligt eller privat at udøve sin religion eller tro gennem gudstjeneste, undervisning, andagt og overholdelse af religiøse skikke.

Retten til at udøve sin religion eller tro kan efter EMRK artikel 9, stk. 2, underkastes sådanne begrænsninger, som er foreskrevet ved lov og er nødvendige i et demokratisk samfund af hensyn til den offentlige tryghed, for at beskytte den offentlige orden, sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Det vil efter Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets opfattelse udgøre et indgreb i religionsfriheden efter EMRK artikel 9, stk. 1, hvis en person nægtes indrejse på grund af adfærd, der ses i sammenhæng med udlændingens virke som religiøs forkynder mv.

Ministeriet finder imidlertid, at et sådant indgreb vil kunne retfærdiggøres i medfør af EMRK artikel 9, stk. 2. Der vil således med dette lovforslag blive skabt hjemmel for indgrebet, som vil være nødvendigt i et demokratisk samfund (proportionalt) af hensyn til at beskytte den offentlige orden og andres rettigheder og friheder.²”

¹ Folketingstidende 2016-17, tillæg A, side 31.

² Folketingstidende 2016-17, tillæg A, side 33.

Jeg finder på den baggrund ikke, at reglerne om den nationale sanktionsliste, der har til formål at begrænse muligheden for, at hadprædikanter kan indrejse i Danmark for at undergrave vores demokrati og grundlæggende menneskerettigheder, udgør en problematisk indskrænkning af religionsfriheden.

Kaare Dybvad Bek

/

Jesper Kraft